

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POSWIĘCONY
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kantory i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od g. 8-10 wiecz. Receptyśw nadesł. redakcja nie zwraca.

PRENUMERATA WYNOŚI: Rocznie rb. 8, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośzeniem do domów. Zagranicą, za markami pocztowym, dopłaca się miesięcznie kop. 50. Zmiana adresu kop. 20. Listów niefrancuzowych lub niedostatecznie opłaconych redakcja nie przyjmuje.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz petytowy jednoszpaltowy lub jego miejsce: Nadesłane k. 50, przed lektem k. 40, za tekstem, 3 kol. i nekrologi po kop. 25, na 4 kol. po kop. 10. Drobne ogłoszenia po kop. 3 za wiersz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 50 proc. drożej. Za dotychczasowe prospektów: 100 reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

Agencje: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie.

Cena pojedynczego egzemplarza kop. 2.

II-ga Aleja № 38. — Telefon № 497.

TEATR URANJA

PROGRAM: od wtorku 7 do piątku 10 Października 1913 r. (włącznie).

POD PRZYMUSEM

Wysoce artystyczny dramat w 3 częściach (serja Gaumont) Rolę główną wykona piękna ZUZANNA GRANDE utubienica publiczności.

Kronika Gaumont'a (ost. chwila) | Wzdłuż rzeki Niger (natura)
WYGRANY BILET — Znamięta komedia w 1-ym akcie.

Na scenie: — I-sze występy
Murzynów oryginalnych akrobatów i tancerzy
P. P. F. A. M. Y. I. O. M. A. R. A.
ze swoim ciekawym programem.

NA SCENIE! pod art. kier. Allsiewiczza
Za pozwoleniem łaskawa pani!
Wyborna komedia w 1-ym akcie.

TEATR KINEMATOGRAF **PARYSKI** II ALEJA 19. TELEF. 343.

PROGRAM: od środy 8 do piątku 10 października 1913 roku (włącznie)
TYGODNIK GAUMONT'A — ostatnie nowości — (z natury).
VIVAT! POSTOJ WOJENNY — Wspaniała komedia w 2-eh części.

NĘDZNIK

Wstrząsający
dramat w 4-eh
częściach.

NA SCENIE: Pod artystycznym kierunkiem Fr. Stróżewskiego
KLEPTOMANJA Komedia w 1-m akcie
Makska Hartung.

ANONS: W sobotę 11 paźdz. r. b. „MAŁZENSTWO PRZY LATARNIACH” Operetka.

TEATR „ODEON” KRZEMIŃSKIEGO
II Aleja № 43. Najstarszy w Królestwie
Telefon № 4-17.

PROGRAM: od środy 8 do piątku 10 Października 1913 roku (włącznie).

LATARNIA ŚMIERCI

Znakomity dramat kryminalny w 4-eh częściach, w kolorach. W obrazie wstrząsająca scena ratowania zamkniętych w latarni po rozciągniętej linie nad morzem.

Trzy teściów-u jednej synowej || Dziennik Parfii № 234 B. Wypadki ostatecznej chwili
Góry Jura w Szwajcarii z nat. w kol
(Zabawna komedia).

NA SCENIE: KOBIETA-MĘCZYZNA Miniatura w 1-m akcie Maupasanta

w gmachu Panoramy „OLYMPIA ARENA” III Aleja 75.

Dzisiaj i codziennie

Dzisiaj i oodziennie

Wielki międzynarodowy turniej
przy udziale najwybitniejszych światowych
zapasników pod kier. znanego w świecie sporto-
wym p. JÓZEFA ARNOLDA z Warszawy.

WALKI FRANCUSKIEJ

Dzisiaj w Czwartek walczą:

- Dzisiaj do rezultatu:
I) OGATSCHO — RISSBACHER
II) PETERSEN — SCHLEIDER-MULLER
Dzisiaj do rezultatu:
III) Dr. RAAMZE — URZSZANY-ROBOTNIK
IV) ROMANOW — NIEBUS
VI) WILDMAN — WAN-DER-BERG
VII) ZBYSZKO II-gi — SCHIELE.
Oprócz turnieju pierwszorządne atrakcje!
Początek punktualnie o godz. 8-iej wieczorem.

Wybory reprezentantów.

Zarząd Częstochowskiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu dla Przemysłu i Handlu, zgodnie z postanowieniem Rady, wydanem na zasadzie § 34 punktu b. ustawy Towarzystwa, niniejszem podaje do ogólnej wiadomości W Panów członków, że wybory Reprezentantów Towarzystwa odbywać się będą w lokalu własnym (Częstochowa II Aleja № 22) w dniach: ¹⁴/₂₇, ¹⁵/₂₈ i ¹⁶/₂₉ Października 1913 r. Początek zebrań o godzinie 6 wieczorem. W dniu ¹⁴/₂₇ wybiera I-sza grupa, w dniu ¹⁵/₂₈ II-ga grupa i w dniu ¹⁶/₂₉ III-a grupa członków. Listy członków w oddzielnych grupach wywieszono są w lokalu Towarzystwa.

Gabinety Lecznico-Dentystyczne

R. Filipowicza

II-ga Aleja N-r. 24, telefon 482.

Przyjęcia:
D. FILIPOWICZ od 10-11 i od 3-6 p.p.
asyst. Lek.-Dent. 9-11 i od 3-7 po połud.

Wystawa Sztuk Pięknych

w Częstochowie, Teatralna N-r. 11.

otwarta codziennie od g. 11 do zmierzchu, w sobotę niedzielę i święta do g. 8 wieczorem

A. DĘBICKI Geometra

Teatralna 23 m. 14, parter Tel. 602.

Wykonuje wszelkie roboty miernicze.

SAMOCHOODY

Sprzedż Samochodów
nowych i używanych róż-
nych fabryk jak również
wynajem na jażdż po mie-
ście szenie i zagranicę.
Garaż III Aleja 49, tel. 345.

POKOST C. Ch. Szmida

oraz wszelkie-
go rodzaju — Farby i Gips

Poleca: skład materiałów aptecz-
nych i farb
Wacława ORŁA
w Częstochowie, III Aleja 46.

- Do sprzedania**
1) 30 7 i 4 włókowe majątki dochodowe do-
my, ziemie i place przy bieżącej wodzie zdane
pod fabryki składy apt. browary tartaki i t. p.
2) ZAMIANA Dochodowy dom na folwark.
3) **Poszukuję zaraz gotówki lub kup-
na interesu przemysłowego drzewno-
go młyns, tartaku, folwarku dzierża-
wy kapitał kilkadziesiąt tysięcy rubli.**
4) 300 robotników potrzeba zaraz do ko-
palni, zarobek od 1 rb. do 1,50.
Częstochowskie Kaucjonowane Biuro Komisowe
— S. BZOWSKI i J. DRESZER —
II-ga Aleja N-r. 33, telefon N-r. 179.

Jedyn w Częstochowie
LEKARZ DENTYSTA
chrześcijański

STEFAN BARYLSKI

II Aleja 48 (Odeon) tel. 811.
Leczenie. Zęby sztuczne. Wyjmowanie
bez bólu. Przyjmuje 9-1 i 3-8 p. p.

ZAWIADOMIENIE.

Chrześcijańska pralownia

— damskich kapeluszy —

„JADWIGI”

Istniejąca przy Stow. Sp. „Dzwignia”, została
przeniesiona na ul. Krakowską № 24 Ogrodo-
wą 39 (dom przechodni). — Na sezon bieżący
poleca gotowe kapelusze oraz przyjmuje prze-
robki. Tutzież wyrabiane „mótek” kapтурków
i kołnierzy Ceny bardzo niskie.

Duży wybór — Duży wybór

zyrandoli

lampek metalowych i węglowych o najwyższej oszczędności prądu, Po-
leca: Biuro Techniczne **JAN SKALMIERSKI** II-ga Aleja № 20,
Telefon № 112.

Ze składów własnych

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski

Częstochowa Aleja 5-cia dom własny.

Ekzystuje od roku 1887. Telefon 2-60.

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

WYKONYWA

RZEZBY POMNIKI, ROBOTY

BUDOWLANE i KOŚCIELNE

CENY NAJPRZYSTĘPNIEJSZE.

Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych oraz wszelkich wyrobów z cementu.

W zatrutej atmosferze

Zmieniają się czasy, zmieniają się ludzie i ich postępowanie. Co ongiś za przesądowo ciężkie było poczytywane, w tem dzisiaj może zdradnością nikt się nie dopatrzy. Co prawem było — za bezprawie częstokroć uznajemy.

Wszystko się zmienia, lecz istnieje zbrodnia, która od najdawniejszych czasów ohydą przejmowała każde prawe serce i dziś zbrodnią być nie przestaje. Zbrodnia ta—to zdrada.

Zdradca, szpieg wzbudza w nas najwyższą pogardę. Wszystkie ludy dla sprzedawców żywią najgłębszą pogardę. Wszystkie ludy dla sprzedawców żywią najgłębszą nienawiść. — A imię tego, co zdradził Chrystusa, uważane jest za wyraz obelżący. Lecz jakże szeroko rozlewa się dzisiaj jad zdrady! Iluż zdrawców-sprzedawców żywydał ostatnie lata — zaczynając od Azefa! Zdrada przemiała do najtajniejszych związków i sprzysiężeń. — Były chwile, że pod wpływem straszliwych odkryć brat bratu wierzył przestawał. Ile tragedji krwawych na gruncie niewiary powstało...

Zdawało się jednak, że zdrada dośzła do punktu kulminacyjnego, że dalej iść nie można. Dziś nowe fakty każą nam wierzyć, że zdrada nie zna granic, że ludzkość winna być przygotowana na rzeczy jeszcze gorsze: oto duch zdrady przenika do serc młodocianych i wśród młodzieży czyni spustoszenia.

Niedawno podawano krótką wzmiankę telegraficzną o aresztowaniu w Krakowie ucznia gimnazjum, niejakiego Kaszka, pod zarzutem szpiegowstwa. Stwierdzone, że Kaszek—nieletni chłopak—podjął się za pieniądze śledzić na rzecz obcego mocarstwa podanych cudzoziemskich, którzy, przybawając do Krakowa, wstępowali do związków strzeleckich i polskich drużyn bojowych. Pisma twierdzą, że Kaszek przygotowywał się do szerokiej działalności prowokatorskiej: przy rewizji znaleziono u niego partję browningów, nabytych w jednym z sklepów krakowskich...

Więc aż do tego doszło, że niemal dzieci szpiegowstwem się zajmują. Więc zniecierpliwienie dusz zaczyna się tak wcześniej...

Stanowczo atmosfera, w jakiej się dzieci nasze wychowują, staje się coraz dardziej niezdrowa. Na każdym kroku widzą gwałt i kłamstwo. Od lat dziecięcych słyszą hasła samolub-

stwa i egoizmu bezwzględного, z którą rzucono „zasady narodowe“, odwołując dawne i nieziszczalne hasła humanitarne—hasła miłości, braterstwa i równości ludu i ludów. Bosną młode pokolenia w atmosferze walk narodowych—walk pomiędzy braćmi—wskazującymi środkami. Widzą, jak ci „starsi“ których za przykład mieć im każą, wchodzi w kompromis z sumieniem, płaczą się przed nożnym, wyzyskują i krzywdzą słabszych...

Trzeba atmosferę tę uzdrowić. Trzeba dołożyć wszystkich sił, by społeczeństwo w inne ideały, w inne hasła uwierzyło. A wówczas na kwiaty zatrute, na naszym gruncie miejsca nie zostanie.

Morderstwo w Wieluniu.

(Kor. własna „Goiśca Cz.“)

Korespondent nasz z Wielunia nadysła nam szczegóły dotyczące tragicznego wydarzenia w restauracji Malatyńskiego.

Oto jak się rzecz miała w oświetleniu nacoonych świadków wypadku pp. Stanisława Pelikasa Leszczyńskiego, nauczyciela Trojanowskiego i adw. przys. Nekrasza, siedzących w tragicznej chwili obok przy sąsiednim stoleku.

We wtorek, podczas jarmarku w Wieluniu, około g. 3 po południu, przybył do hotelu Malatyńskiego znajomy, szanowany i powszechnie lubiany obywatel ziemski p. Jan Pomiian Lubiński. Przybyły, w celu przyjęcia posiłku, zajął miejsce w oddzielnym pokoju.

Niebawem weszli do tegoż pokoju dwaj bracia Gecewicze. Jeden dymisjonowany rotmistrz, właściciel majoratu Czastary, które dzierżawił od Gecewicza właśnie p. J. Lubiński. Drugi, młodszy brat jego, również był oficer, tylko uwolniony z wojska, obecnie cywilny. Między przybyłymi i Lubińskim wszczęła się rozmowa, która jakby sztucznie podtrzymywana przez Gecewiczów trwała do późnego wieczora.

Koło godz. 12 w nocy, w chwili, gdy właściciel hotelu p. M. wydawał zwykłe polecenie zamknięcia zakładu, rozległ się nagły huk wystrzału z browninga. P. Malatyński pospieszył do pokoju zajmowanego przez Lubińskiego oraz Gecewiczów. Tu oczym jego przedstawił się wstrząsający widok. Na podłodze leżał, brocząc we krwi Lubiński. Wszelki ratunek okazał się bezskutecznym, bo młode i

nieskazitelne życie Lubińskiego dogorywało już tylko.

— Okazało się, że strzał skierowany z odległości 1—2 cm. przebił skroni i czaszkę na wylot, kładąc Lubińskiego trupem na miejscu. Wezwano policję i aresztowano zabójcę w osobie młodszego Gecewicza. Przyczyła ohydneho mordu, jakkolwiek przez wszystkich tu odgadywana, dorażnie przeprowadzonym śledstwem, nie została jeszcze wyjaśniona. Bo jak stwierdzają świadkowie morderstwa, Lubiński nie dał zabójcy najmniejszego do tego powodu.

Wiadomo tylko w całym Wieluniu i okolicy, że Gecewicze, przez swój sposób życia znajdowali się w fatalnych warunkach finansowych, natarczywie występując z pretensjami i żadaniami w stosunku do Lubińskiego, to żądając pieniędzy, które podobno dawno napródzili, to zmuszając Lubińskiego do zerzeczenia się—jak twierdzili Gecewicze—zbyt korzystnej dzierżawy „Czasta“, które Lubiński, nieszczydząc nakładu i pracy istotnie, teraz podzwignął przez podniesienie kultury.

Przekonanie ogółu odnośnie zabójstwa, utwierdza jeszcze ta okoliczność, że Lubiński, według zeznania nacoonych świadka zabójstwa, nauczyciela z Czastar p. Trojanowskiego, na 5 minut przed zamordowaniem go powiedział: „Chcecie odebrać Czastary, ale to się nie uda, bo umowa nasza dostatecznie mnie chroni“.

Na to świadek p. Troj, zwrócił się z prośbą do Lubińskiego by ich zostawił a sam wracał do domu. Lubiński odpowiedział jednak: „Toć wolę już tu rozmówić się z nimi, bo inaczej znów dom mój najadą.“

Może sumienie i bezstronnie przeprowadzone śledztwo rzuci światło prawdy na tę zuchwałą i niebysową zbrodnię, wbrew twierdzeniu kilku osobników—wykaże, że teren zbrodni posłużył w tym wypadku jako wyborne pole, redukujące odpowiedzialność nie zaś, że był przyczyną ohydneho mordu.

Taką to tragiczną a niezasłużoną śmiercią zakończył życie młody bo 33 letni, prawy człowiek, syn znanego i dobrze zasłużonego obywatela kraju. W Wieluniu i okolicy panuje nieopisane podniecenie i przygnębienie, które maluje się na twarzach wszystkich. Straszny i nad wszelki wyraz bolesny cios ten dotyka liczne znane i wysoko cenione rodziny Lubińskich, Radońskich, Orzechowskich, Magnuskich, Taczanowskich, Krękich i inne. S. L.

Wobec cholery.

W celu zapobieżenia chorobom epidemicznym w Częstochowie, miejski komitet zdrowotności, na posiedzeniu 27 sierpnia r. b. postanowił:

1) Ulice, rynsztoki, trotuary i aleje zamiatać codziennie przed godz. 9 rano.

2) Też ulice, trotuary i aleje w czasie posuchy polewać trzy razy na dzień: o 8 i 11 rano i o 5-ej po południu.

3) Śmiecie i odpadki stałe składane należy w podwórzach i osobnych skrzyniach (na podnóżach) lub zbiornikach, zawartość których opróżnia przynajmniej raz na tydzień, a w domach bardziej zaludnionych częściej wywozić ją do miejsc, wyznaczonych na ten cel przez Zarząd miasta, a mianowicie: do dołów na pastwiskach za św. Barbarą i na piaski na Kucelinie, w odległości conajmniej pięciu sążni od koryta rzeki.

4) Nagromadzenie nawozu i śmieci w podwórzach, jako też zaśmiecanie ulic przy wywożeniu śmieci surowie się zabrania. Zbiorniki, urządzane z konieczności, mają być najdalej od rzeki, studzien i mieszkań.

5) Rynsztoki na ulicach i w podwórzach należy przynajmniej dwa razy dziennie przepłukiwać wodą i posypywać niegaszonym wapnem.

6) Rynsztoki powinny być wszędzie wybrukowane.

7) Odpadki płynne (pomyje) wylewać do zbiorników gęsto przekratowanych.

8) Kanaliki drewniane w bramach domów wewnątrz co tydzień smarować smołą.

9) Ryjany do zlewów winny być metalowe, a w każdym razie nie drewniane,—takż i miski przy zlewach, mają być codziennie przepłukiwane i dezynfekowane.

10) Studnie mają być bezwarunkowo szczerlnie przykryte i zaopatrzone w pompy, a teren naokoło nich zabrukowany z pochyłością na zewnątrz.

11) Woda studzien, wrażliwej wartości, na żądanie członków Komitetu, ma być poddana analizie.

12) Jamy kloaczne i śmietniki winny być kryte.

13) Kloaki winny być opróżnione do dnia 15 września. Następnie zawartość dołów kloacznych ma być usuwana w miarę potrzeby w beczkach szczerlnie zamkniętych w porze nocnej. Jeżeli zaś usuwanie nieczystości odbywa się przy użyciu aparatu asse-nizacyjnego—to w każdej porze.

1) STEFAN GÓRKA.

SZTUKA ZDOBYCIA MAJĄTKU.

PREZJ Z NĘDZĄ II

Jest na świecie kraj wielki i piękny, który przyroda uposażyła hojnie swoimi darami. Rozciąga się od morza do morza, a przerzynają go wielkie rzeki, nawadniają jego rolę dostają. W lecie nie jest zbyt gorącym, jak kraje południa, w zimie nie jest zbyt mroźnym, tak jak kraje północy. Na wielkich przestrzeniach pokrywają go jeszcze bujne lasy i gęste bory, w których jest taka obfitość zwierzyzny, iż stanowią raj dla myśliwych. Tam, gdzie niema lasów, rozciągają się urodzajne role i piękne łąki. Na relach rodzą się wszystkie gatunki zbóż i wydają plony w takim stopniu obfite, iż kraj wyżywlić może nie tylko własnych mieszkańców, lecz także sąsiadów. Pracę rolników umiła śpiew pieszczą, a ludzie mówią, iż w tym kraju skowronki i słowiki najpiękniej śpiewają.

Gdzie zwrócić oko, napotkać można rozmaite widoki. Lasy liściaste i bory szpilkowe, kwiaty polne i zioła pachnące, rozległe doliny i urezane góry, rozciągają swe uroki przed wędrowcem, umiejącym ocenić ich

piękno. A jak bogata i różnorodna jest powierzchnia tej ziemi, tak i jej lono, jej wnętrze jest również skarbów pełne. Nie złota wprawdzie, lecz pożyteczniejszych: węgla i nafty, soli i żelaza, wód leczniczych i rud metalowych. Kopalnie kryje się tam obfitość, czekając na pracowitą dłoń górnika, by je z głębi tej ziemi wydarli i mieszkańcom oddał na użytek.

A jacyż są mieszkańcy? Lud to rosy i piękny, o jasnym spojrzeniu i zgrabnych ruchaeh. Dziewuchy słyną daleko po świecie z urody a różnorodnością swej krasy, wdziękiem postaci, barwą i bujnością włosów, oraz wyrazem swych oczu zasmiewając kobiety u okolicznych narodów.

Więc ten kraj i ci ludzie, wśród takich darów i piękności żyjący, muszą być szczęśliwi?

Niestety, nie są szczęśliwi. Skoro żyją w tak urodzajnym i obfitym kraju, muszą być bogaci?

Otoż, nie są bogaci. Są też przynajmniej wolni, swobodni?

Nie... Któż więc są ci ludzie? Czy nie poznajesz ich czytelniku?

To są Polacy.

Wytwarzają oni wartości i bogactwa, lecz sami z nich korzyści nie mają. Zbierają z pol swoich piękności i żyją, lecz kamień stał kattem dla

Mają krowy i mleko i wyrabiają masło, lecz najczęściej nie dla siebie. Tkają w fabrykach piękne materje, lecz sami chodzą w lachmanach. Muszą się chemsz przyodzwać, ale wywożą za granicę swoją wełnę, len i konopie oraz skóry bydłce. Sami sprowadzają to wszystko z powrotem w postaci gotowych ubrań i obuwia, lecz za to, co wywieźli, otrzymali tylko drobną kwotę pieniędzy, a za towary sprowadzone zapłacili muszą kilkanaście i kilkadziesiąt razy więcej. Wypasają słonne woły i tuste wieprze, lecz sami rzadko jedzą mięso i to chyba z chudej krowy.

Wykopują z głębokich pokładów podziemnych ogromne ilości węgla, lecz sami marzną z zimna. Wiercą otwory na tysiące metrów głębokie, by się dostać do warstw naftowych, rafinują następnie tę naftę w fabrykach, lecz sami świecą łuczycym, świeczkami lub niedżemmi lampkami.

U stóp swoich gór mają mineralne źródła i lecznicze zdroje, lecz umierają licznie na choroby zaraźliwe, jak tyfus i suchoty.

Ziemia ich dostarcza im gliny na cegły i dachówki, doskonałego kamienia budowlanego, a lasy wyborowego drewna, lecz sami mieszczą w lepiankach ciasnycch, brudnych i ciemnych i to częstokroć z bydlęcim popołu.

Zostawiają teraz, skąd wypływa ta szkodliwa apieżność pomiędzy

bogactwem otaczającej ich przyrody tudzież pomiędzy skarbami, które wydaje ich ziemia, a tą nędzą, w której pogrążeni są Polacy?

Przyczyn jest wiele, lecz najważniejsza, najbardziej istotna leży w charakterze, w duchowej treści tego narodu.

Na tę duchową treść składają się następujące czynniki: wyobraźnia, uczucie, rozum, wola i działalność, czyli energia w czynach.

Zobaczmy po kolei, jak się te poszczególne władze duszy przedstawiają u Polaków.

Już w początkach swojego dziejowego rozwoju, jako Słowianie, mieszkający w obszernych ziemiach, rozciągających się na północ od Karpat, zwrócili na siebie uwagę ludów starożytnych, Greków i Rzymian.

Otóż historycy greccy i rzymscy zowią ich narodem gołębim. Są bowiem niewinni i pełni łagodności oraz prostoty, jak gołębie. Lubią błogi i sielski spokój na łonie przyrody wśród której wyrosli. Gdy inne, sąsiednie, a wówczas barbarzyńskie narody przesiedbrały wędrowki, rozboje i walki, to potulni Słowianie pozostali biernymi. Ulegali bezopornie wszelkiemu uciśskowi, a klasa rycerska wyrobiła się u nich dopiero wówczas, gdy już trzeba było bronić nie tylko granic całego obszaru Słowiańszczyzny, lecz własnej roli, zagrody, rodziny, oraz gajów świętych i ołtarzy bogów. (dn.)

DOM HANDLOWY Zdzisław RYLSKI

Częstochowa, II Aleja № 20. Telefon 93.

Posadzki i licówki terrakotowe; płytki glazurowane na spodach terrakotowych i kaolinowych, dachówki (marsylska, szwajcarska, karpiołka i wieżowa), rury drenowe (sączki), cegła ogniotrwała, posadzki i klepki dębowe siatki metalowe z metalu rozciąganego, listwy ochronne do stopni schodowych i narożniki do krawędzi murów, papa do okrycia dachów, smoła i karbolinum.

MAGAZYN KONFEKCJI MĘSKIEJ
№ M. MARCZEWSKIEGO
 w Częstochowie, II Aleja 29. — Filja w Piotrkowie ul. Kaliska № 8.
POLECA: Bieliznę męską, Krawaty, Kapelusze, Czapki, Kalosze Petersburskie Szelki, Parasole, Laski, Rękawiczki, Wyroby skórzane, Artykuły toaletowe i wyroby wełniane systemu D-ra Jaegera
 Pantofle dla dorosłych i dzieci. Obuwie petersburskie męskie, damskie i dziecięce
 Jedyny chrześcijański skład dywanów i chodników w wielkim wyborze.

Najtaniej
 Pamiątka poświęcenia
 Stacy
MĘKI PANSKIEJ
 na Jasnej Górze.
 Do nabycia w Drukarni
F. D. WILKOSZEWSKIEGO
 w Częstochowie,
 — II-ga Aleja № 38. —

Klasyczna Szkoła Tańców
 Kazimierza Kosteckiego
 b. Artysty baletu Teatr. Rząd. Warszawsk.
 Częstochowa I-a Aleja № 9, tel. 298, w lokalu Stow. Rzemieśln. - Przem.
 Przyjmuje zapisy na wykłady od 11 i do 2 po poł. i od 6 wiecz. w lok. St. Rz.-Przem.
 Przyjmuje zapisy na wykłady od 11 do 2 po poł. i od 6 w. w lokalu Stowarz. Rzem. Przem. na drugi komplet który rozpocznie wykłady dnia 15 Października.
 Lekcje ogólne odbywać się będą w Soboty i Niedziele od godz. 8-jej wieczorem.

I-B WYRŁADY KULINARNE
ZA POMOCĄ SAMOUCZKA.
 Kompletny kurs do samodzielnej nauki. „Kuchnia mięsna i postna”, około 1000 przepisów potraw, napojów, ciast kumpotów, konfitur, deserów, pasztetów i t. p. 300 stronlic ozdobnego druku. Cena z przesyłką za zaliczeniem pocztowym rb. 2 k. 60. RADY, jak prowadzić wzorowo gospodarstwo domowe, przepisy na oszczędne i pozytywne obiady, wraz z dodatkiem, jak należy krajać mięsa, upiekszać stoły i ubierać półmiski, około 100 str. z ilustracjami. Cena rb. 1 k. 20. Oba wydawnictwa razem rb. 3 k. 35 (można nadsył. markami). Z zamówieniami należy zwracać się jedynie do J. A. PETERSA, Petersburg, Petersburskaja stor. Bolszoi prosp. 56.

„Swój do Swego”
 Żydzi osiągnęli wpływ w naszym społeczeństwie wtedy dopiero, kiedy znaleźli szereg pism, które służyły ich interesom. Żydzi umieli rozpowszechniać wśród znajomych pisma dla nich przyjazne. Dziś społeczeństwo nasze, dążące do odzyskania kraju, musi iść śladami wrogów w i szerzyć gazety chrześcijańskie. Każdy z naszych czytelników, który dba o lepszą przyszłość społeczeństwa, w nich rozpowszechniać Goniec Częstochowski i zjednywać mu nowych prenumeratorów.

KAFLE i ROBOTY ZDUŃSKIE
L. NIEPRZECKI i S-ka
 w CZĘSTOCHOWIE.
 Teatralna № 34, Telefon № 321.

Chrześcijański Magazyn i Pracownia
Czapek i Kapeluszy p.f. „Czapnik Polski”
 K. Chawłowskiego, II Aleja 30.
 Poleca: Szan. Klijehteli na sezon bieżący wielki wybór czapek, kapeluszy męzkich i dziecięcych. Materiał wyborowy.
Ceny przystępne. 129

Nowo-otworzone
Pierwsze Biuro Ogłoszeń
A. Otrąbek
 w Częstochowie

Przyjmuje ogłoszenia do wszystkich pism i tygodników Królestwa, Rosji i zagranicznych z ustępstwem od 10% do 60% od cen redakcyjnych.
 Ogłoszenia do pism urzędowych.

Kiosk z Gazetami
 Aleja II, telefon 115.

Wyższa Szkoła Kroju
 pod osobistym kierunkiem mistrzyni cechu warszawskiego i laureatki paryskiej akademii nagrodzonej złotym dużym medalem w akademii krawców.
H. GNIEWKOWSKIEJ
 Ul. Dojazd Nr. 5, 1-sze piętro front.

NAUCZYCIELKA
K. BRZEZIŃSKA
 ul. Szkolna № 5-A, m. 7.
 Lekcje. Korepetycje. Przygotowanie dzieci do szkół pojedynczo i w kompletach

Kaucjonowane biuro
 nauczycielskie Stanisławy Ligęzówny, Teatralna 26. Rekomenduje nauczycielki, freblanki, ochroniarki, bony. Biuro otwarte od 9 rano do 6 p.p.

NAUCZYCIEL
ANTONI BRZEZIŃSKI
 przeprowadził się na ul. Szkolną № 5-A, m. 7.
 Lekcje. Korepetycje. Przygotowanie do egzaminów i na różne świadectwa. Solidna pomoc wczestronna.

Potrzebni zaraz
chłopcy i dziewczęta
 Wiadomość w Administracji Gońca II-ga Aleja № 38, od frontu.

Pracownia 0714
GORSETÓW
„JÓZEFY”
 ulica Szkolna № 1
 Po powrocie z Zagranicy właścicielki zapatrzona w najwiecez modele Poleca się nadal łaskawym względom Szan. pań.

BIURO TECHNICZNO-HANDLOWE
B. WIŚNIEWSKI i S-ka
 II-ga Aleja N-r. 32 — Telefon N-r. 385.

Pracownia Armatur
M. Ciurzyńskiego
 ul. Warszawska № 113,
 Telefon № 277,
 w CZĘSTOCHOWIE.
 Wyrabia Krany—Wentyle—Śluzki i pływaki do rozerwoarków t. d. i takowy towar gotowy posiada na składzie. 0614-5

WIELKA SŁOWACKA
 Gwarancja zarobku 50 rb. mies.
 Osoby, zasługujące na zaufanie, zasięga na cały rok przez nas zagwarantowany zarobek, pracując u siebie w domu. Fachowe wykształcenie zbyszczne. Robotę zrobioną natywny. Prospekt na żądanie, po otrzymaniu 7 kop. marki.
 Towarzystwo maszyna do trykotyży: THOMAS H. WHITLOCK-KUNAU i S-ka, Petersburg, Nowski 40142-313

40 DNI 40
Bezpłatnie!!
 Kto się nie nauczy w przediegu 40 dni płynnie mówić, czytać i pisać po niemiecku, francouzku i łacinie, według naszych samouczków najnowszej metody (wszystkie inne—reklamą) temu wracamy pieniądze, Cena samouczka jednego języka z przes. za pobr. poost. 1 rb. 10 k., 2-ch 1 rb. 90 k., 3-ch 2 rb. 80 k., 4-ch 3 rb. 65 k. Obstalunki wypelnia jedynie skład na całą Rosję: St. Petersburg, Peterb. Storona, Bolszoi per.56. J. K. PETERS.

Niniejszym podaje do wiadomości Szan. Publiczn. iż z dniem 9 października r. b. otwieram przy ulicy Teatralnej N-r. 17 w domu W-go P. Malinńskiego, sklep ogrodniczy. Czuję się w obowiązku na tem miejscu podziękować mojej Szanownej Klijehteli za dotychczasowe poparcie, a prosząc o takowe i na przyszłość ja ze swej strony zapewniam iż wszelkimi sposobami będę się starał o najsumienniejsze wykonywanie wszelkich zleceń, wchodzących w zakres mego fachu.
 Z szacunkiem **Jan Kurek.**

„BOTALINA”
A. OSUCHOWSKIEGO w Piotrkowie.
 najstarsza i najlepsza z past krajowych do obuwia, używana na Dworach Cesarskich.
 Sprzedaż hurtowa i detaliczna u **H. SAKOWSKIEGO**
 Częstochowa, II Aleja № 27. **Żąda wszędzie!**

Zgraz do wynajęcia
 5 pokoi z kuchnią z przedpokojem także jest do sprzedania stół. Wiadomość w Adm. „Gońca”. 0784-0

Zginęła
 karta pasportowa wydana przez fabrykę War-ta na imię Franciszka Olesinśkiego. 1338-1

Sklep
 spóżywco—dystrybucyjny tani z powodu wyjazdu do sprzedania Siedem Kamienio 11 1339

Do
 chrześcijańskiej pracowni czapek i kapeluszy „Polonia” potrzebny zaraz chłopiec do terminu. 1381-3

ZAŁAD Instrumentów Muzycznych S. MALKO
 w Częstochowie ulica Dojazd № 11. wprost st. D.Z. W.W.

Sklep
 w podwórzu 2 pokoje, kuchnia wygodny, odpowiednio na kantor, biuro te szablone i t. d. 2 Aleja 23 stróż wakaż. 079-3

Moż zakład
 Stolarski został przeniesiony w II-ga Aleję № 35. Posiadam gotowe meble Stanisław Doraczyński 1332-0

Sklep
 potrzebne prasowazki, Wiadomość ul. Dojazd Nr. 5. 3-8
Bryczka lekka
 i ugrzą do sprzedania. Szkoła 8 m. 4. Wilna. 1330-3

Nauczycielka
 Muzyki posiadająca patent Konserwatorium Warszawskiego udziela lekcy muzyki na fortepianie i teorii jako też przygotowuje życzących wstępniokonservatorium udziela muzyki tak u siebie jako i po domach. Aleja III № 53. Marga Ginter. 1307-3

Do wynajęcia
 dwa lub trzy pokoje w kuchnią i wszelkimi wygodami szara, ul. Teatralna Nr. 2. 1263-8

Sklep
 spóżywco—dystrybucyjny. Ul. św. Barbary Nr 4 sprzedam zaraz. 1274-6

Do sprzedania
 fortepian. Wiadomość fabryka Petlzerów w portiera od 12-jej do 2-jej. 1314-3

Różne
 mieszkania do wynajęcia Wieluńska 12. 1318-2

Sklep
 spóżywco—dystrybucyjny w dobrym punkcie do sprzedania. Wiadomość Warszawa 83. Jan Zgankowski. 1319-4

Mieszkanie
 2 pokoje z kuchnią piwniczką i drwalka za 1200. Nowa 46. 0777-3

Ruty
 w Wielkim wyborze poleca Księgarnia, M. Lipskiej. 00-0

Paki male
 i duże do sprzedania. Wiadomość w Administracji Gońca, 0787-15

Do sprzedania
 dwa Wolanty i dwie brzoški u Lakiernika Fr. Dukalskiego w Noworadomsk ulica Powiatowa. 6794-5

Zginał
 paszport wydany przez gminę Koniepol na imię Dawida Leizer Wągwoskiego. 1327-3

Dom
 na dogodnych warunkach do sprzedania. Mickiewicza 35. Wiadomość na miejscu. 1329-4

Do wynajęcia
 3 duże Sale szdane na Fabrykę lub na składy. Potrzeba i trzech sluzrzy na roboty szurowe i budowlane i drzewicki Hermetyczne. Przyjmuje uczni na praktyke do zakładu Siusarskiego. Krakowska 22. 1308-2

Sklep
 spóżywco—dystrybucyjny dobrze prosperujący z powodu pilnego wyjazdu do sprzedania tani szara. Dojazd 5 przy stacy. 1293-3

Potrzebna
 Nauczycielka z patentem do szkoly prywatnej polskiej. Wiadomość T. Szwaro Kopaniś Part. Dąbrowa Górnicza. 1727-3

Sznel ozarny
 uczniowski i studencki, mundur studencki sprzedam za bezcen. Wieluńska 14 gospodyn. 1315-0

Niniejszym
 podaje do wiadomości Szanownej Publicznosci, że zakład blacharski legnacego Strzeleckiego zastal przeniesiony z ulicy Fabrycznej Nr. 9 na ulicę Jasnogórska Nr. 24

POLECA ze SKŁADU: Armaturę kotłową i wodociągową. Metal biały „BABBIT”. Wanny z przyłączką kominową do gazowego i spirytusowego ogrzewania. Nasady kominowe. — Ogrzewacze oszczędnościowe „WULKAN”.
PAUNKI ANTYFRYZYCYJNE.